

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola strojnická Olomouc, tř.17. listopadu 49

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu „Výuka moderně“
Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205**

Šablona: III/2 Český jazyk, umění a kultura

Sada: 2

Číslo materiálu v sadě: 5

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Název: Klasicismus v umění

Jméno autora: Mgr. Renata Provázková

Předmět: Český jazyk, umění a kultura

Jazyk: Čeština

Klíčová slova: klasicismus, empir, racionalistická filozofie, René Descartes, klasicistní sochařství a malířství, W. A. Mozart, J. Haydn, L. van Beethoven

Cílová skupina: žák 1. ročníku

Stupeň a typ vzdělání: střední odborné

Očekávaný výstup: Rozpozná základní znaky uměleckého směru, uvede jeho představitele a příklady jejich děl, využívá informací z odborné literatury, internetu a dalších zdrojů.

Metodický list/anotace

Prezentace obsahuje základní pojmy klasicismu jako uměleckého směru, znaky klasicistní architektury, sochařství, malířství a hudby, uvádí jejich nejznámější představitele. Je doplněna o obrazový materiál ke každému druhu umění. V průběhu prezentace řeší žáci jeden úkol a na závěr 8 kontrolních testových úloh k procvičení probrané látky.

Datum vytvoření: 7. 2. 2013

Klasicismus v umění

- Klasicismus = lat. dokonalý, vzorný
- 2. pol. 17. stol. – konec 18. stol.
- Vznik ve Francii za Ludvíka XIV. (král Slunce)
- Navazuje na antické řecké a římské umění
- Souvisí s racionalistickou filozofií (ratio = rozum), představitelem je René Descartes
 - Proslul větou *Cogito, ergo sum.* – *Myslím, tedy jsem.* (poznání se dosáhne jen rozumem)
- Znaky: rozumovost, pravda, střídmost, vyrovnanost
- Poč. 19. stol. přechází klasicismus v empír

Architektura

- čisté linie, střídavá výzdoba, souměrnost, přesnost
- antické sloupy
- stavby – obdélníkový půdorys, trojúhelníkové štíty
- francouzské parky – keře a stromy stříhány do geometrických tvarů
- zámky, altány, paláce

Zámek ve Versailles (Francie)

Obrázek č. 1

Dveře
klasicistního
stylu na domě
U zlaté štiky
v Olomouci

Obrázek č. 2

Park ve Vaux-le-Vicomte (Francie)

Obrázek č. 3

Květná zahrada (Kroměříž)

Obrázek č. 4

***Úkol:**

Dohledejte v jiných informačních zdrojích nejznámější stavební klasicistní památky v Čechách a na Moravě. Zapište je.

Sochařství

- návrat k antickým vzorům
- oblíbený materiál – bílý mramor
- Nejznámější sochaři:
 - **Itálie** – Antonio Canova
 - **Francie** – Etienne-Maurice Falconet

Antonio Canova

Socha siláka Hérakla

Obrázek č. 5

Malířství

- inspirace historií, antickou mytologií
- přesná kresba
- plastická modelace
- důraz na figurální kompozici
- Nejznámější klasicistní malíři:
 - **Francie** - Nicolas Poussin, Jacques-Louis David

Nicolas Poussin - Klanění Tří králů (1633)

Obrázek č. 6

Jacques-Louis David – Smrt Sokratova (1787)

Obrázek č. 7

Hudba

- Nejvýznamnější hudební komponisté:

❖ Rakousko

➤ Wolfgang Amadeus Mozart

✓ **Dílo:** 600 skladeb, opery Don Giovanni, Figarova svatba, Unos ze Serailu, Kouzelná flétna aj.

➤ Joseph Haydn

❖ Německo

➤ Ludwig van Beethoven (symfonie, sonáty, klavírní koncerty, kantáty; světoznámá je skladba Pro Elišku)

Testové úlohy

1. Klasicismus vzniká:

- a) v 1.pol. 17. stol. v Itálii
- b) ve 2. pol. 18. stol. ve Francii
- c) ve 2. pol. 17. stol. ve Francii

2. Rozhodněte, která výpověď není správná:

- a) Klasicismus má vzor v antickém umění, jeho základními znaky jsou střídmost, vyrovnanost, pravda, rozumovost
- b) Klasicismus má vzor v antickém umění, typickým znakem je nedůvěra v rozum.
- c) Klasicistní stavby jsou souměrné, přesné, mají střídmostou výzdobu.

3. Filozof René Descartes se proslavil větou:

- a) Myslím, a tedy existuji.
- b) Myslím, a tedy rozumím.
- c) Myslím, tedy jsem.

4. K nejznámějším klasicistním sochařům nepatří:

- a) Petr Parlér
- b) Antonio Canova
- c) Etienne-Maurice Falconet

5. Námět obrazu Nicolase Poussina Klanění Tří králů je:

- a) antický
- b) biblický
- c) milostný

6. Ke klasicistním hudebním skladatelům nepatří:

- a) Joseph Haydn
- b) Johann Sebastian Bach
- c) L. van Beethoven

7. Operu Kouzelná flétna napsal:

- a) W. A. Mozart
- b) L. van Beethoven
- c) Joseph Haydn

8. Skladba Pro Elišku je připisována:

- a) Josephu Haydnovi
- b) W. A. Mozartovi
- c) L. van Beethovenovi

Řešení

1. c

2. b

3. c

4. a

5. b

6. b

7. a

8. c

Odkazy:

Použité zdroje: internet

Dostupný pod licencí GNU Free Documentation License na www:

Obrázek č. 1

HARRY. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 20.11.2012]. Dostupný na WWW:

<<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Chateau-de-versailles-cour.jpg>>

Obrázek č. 2

MAŇAS, Michal. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 20.11.2012]. Dostupný na WWW:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Classicism_door_in_Olomouc.jpg>

Obrázek č. 3

SADENESS, Thomas Henz. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 20.11.2012]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vaux-le-Vicomte_Garten.jpg >

Obrázek č. 4

MARZPER. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 20.11.2012]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kromeriz_-_Kvetna_zahrada_-_vyhled_z_promenady.JPG >

Obrázek č. 5

COMMONS, Lucius. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 20.11.2012]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Canova_ErcoleLica_1.jpg >

Obrázek č. 6

AUTOR NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 20.11.2012]. Dostupný na WWW:

< [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nicolas_Poussin - Adoration of the Magi - WGA18287.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nicolas_Poussin_-_Adoration_of_the_Magi_-_WGA18287.jpg) >

Obrázek č. 7

AUTOR NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 20.11.2012]. Dostupný na WWW:

< [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:David - The Death of Socrates.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:David_-_The_Death_of_Socrates.jpg) >

Obrázek č. 8

AUTOR NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 20.11.2012]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Martini_bologna_mozart_1777.jpg >

Obrázek č. 9

STIELER, Joseph Karl. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 20.11.2012]. Dostupný na WWW:

< <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Beethoven.jpg> >